

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 5

3. února 2019

Cena: 8 Kč

Smrt, která toužila po životě

Když se to 16. ledna '69 stalo, byly tu už téměř půl roku sovětské tanky a já měla za sebou půl maturitního ročníku. Na zdech domů všude prosvítaly marné přetírané nápisy „Iditě damoj!“ Ještě jsme mohli rozpoznat, kdo z nás který psal. Jenom jsme netušili, že stejně jako my se činil i jistý student ze Všetat. Atmosféra byla studená nejen kvůli zimě. Informace o situaci byly cenzurovány s výzvami ke klidu k práci. A pak se to stalo. Ten šok v sobě mám ukrytý pořád. Šok doprovázený všemi příznaky: strnulostí, ztuhlostí, umrtveností... vykřičníky, otazníky, co se stalo, co bude? - Dnes už to víme. Víme, co oběť Jana Palacha přinesla. Zdůrazňuji oběť! Novináři i politici stále dokola opakují, že šlo o protest proti okupaci. Byl-li to vůbec nějaký protest, pak byl v první řadě namířen proti nám, našemu národu - apatickému, smířenému, lhostejnému a pomalu se přizpůsobujícímu politické situaci, která žádala držet hubu a krok. V gruntu to však byla oběť. Protest je proti něčemu. Oběť je za něco. Ten rozdíl je obrovský. Jan Palach se obětoval, aby se sám nestal obětí! Nemohl a ani nechtěl být obětí oné letargie přizpůsobivosti a zmaru, kterému se začala zcela abnormálně říkat „normalizace“.

Jeho rozhodnutí k oběti bylo promyšlené a věčné. Janovy požadavky byly možná z dnešního pohledu jednoduché až naivní. Kromě zrušení fejkových sovětských Zpráv mu šlo o zrušení cenzury. Ale to je přece základ svobody už tehdy tvrdě okrajované! Ostatně na smrtelné posteli už zcela jasně slyšíte jeho touhu **PROBUDIT** lidi! Aby se nestali ovce vedenými na porážku. A nebyli obětí násilí a lži.

Náš národ je v tom pocitu, že je obětí těch druhých (od Habsburků přes Němce, Rusy a komunisty), vcelku pevně zabydlen. Přece za všechno můžou oni! Ten ubliženecký postoj je svůdný. Dává nám pocit jakési mravní pýchy a nadřazenosti nad těmi nahoře, kteří nám ubližují. A hlavně nás zbavuje odpovědnosti. Proto taky ty obranářské diskuse, zda-li jeho oběť měla smysl, či byla zbytečná a marná. O tom možno klábovit u piva. Ale tváří v tvář oběti člověka, který svůj postoj platil vlastním životem, je to ostudné! A ejhle! Chtěl probudit a probudil. Ten, jehož oběť svazky STB nazývají "atraktivní sebevraždou", z hrobu exhumován, spálen, jinam přestěhován za příspěvní dvou flašek pro hrobníky... On - mrtvý - probudil. Po dvaceti letech. Možná vás při pohledu na tisícové zástupy lidí při Palachově pohřbu napadlo, kam se na těch dalších dvacet let poděly? Jindřich Chalupecký krátce poté napsal: „Všichni zůstali tiši a obrácení do sebe.“ Nastalo výmluvné ticho a umrtvující klid. Normalizace. Normální znamená obvyklý pravidelný stav či běžnou zvyklost. Vlastně ano, vše se přece vrátilo do komunistického „normálu“ před 68. rokem.

Normalizace byla čirá totalita! Plíživá, o to rafinovanější. Stačilo jí přece už jenom žít z důsledků strachu zakořeněného v lidech v letech padesátých. A „lid“ si to při nastalých prověrkách dobře pamatoval. Pak stačilo přidat salámovému socialismu do obchodů občas dámské vložky, toaletní papír a o Vánocích banány... a bahno se nehnulo. Jak vidět, zdánlivě.

Já se díky Bohu poděla na teologickou fakultu. Odepsala jsem se režimu a režim odepsal mne. Moje maturita z češtiny byla zakrátko neplatná: Havel, Topol, Vaculík, Kohout, Kundera, o Kafkovi nemluvě. Uprostřed kafkiády se žilo. A přesto pod tím bahnem už tiše probublával disent v různých podobách. Proto Jan Palach svou ochotou k oběti probudil v roce 89 nás méně ochotné. Kolikrát to ještě bude muset udělat? S ostychem

Jana Šilerová

Uctění památky J. Palacha

50. výročí extrémního činu ve své extrémní době – protestního sebeupálení Jana Palacha – připomnělo setkání pořádané NO Praha 1 - Staré Město a Společností přátel České Bible 16. ledna v chrámu sv. Mikuláše. Úvodní pobožnost sloužili patriarcha Tomáš Butta a pražský biskup David Tonzar, jenž se v krátké promluvě zastavil nad smutnou skutečností, že přestože žijeme v dobách, které jsou v porovnání s minulými časy demokratické, zažíváme kolem sebe vlny nenávisti, nesváru. „Nemáme tu už obecného nepřítele, ke kterému bychom se vztahovali, ale jako bychom nepřátele hledali mezi sebou.“ Východiskem je hledat to podstatné, co vydrží, co je i trvalým

odkazem obětí našich předků M. J. Husa a Jana Palacha. Pravda, láska a víra a též naděje, že my sami, právě teď můžeme současný stav zlepšit... Na setkání promluvil prorektor UK prof. J. Royt, organizátorka A. Kubíčková, místní farářka L. Roytová, zástupce Magistrátu hl. m. Prahy J. Wolf a další hosté. Mimořádné bylo svědectví režisérky a scenáristky Kristiny Vlachové, která se v souladu se svým životním „heslem“ odhalit – i tu jakkoli nepříjemnou a nepohodlnou – pravdu dlouhodobě věnuje mapování zločinů minulých režimů. Před deseti lety se jí podařilo natočit film o Janu Palachovi cenný množstvím tehdy nových, unikát-

Dokončení na str. 2

K 50. výročí oběti Jana Palacha

Palachova oběť v sobě obsahuje sílu touhy po svobodě, která je silnější než bolest a smrt. Má v sobě sílu tuto touhu po svobodě podnitit i po určitém čase, neboť náleží jako zvláštní a mimořádná událost k dějinnému průběhu našeho národa, naší společnosti, naší vlasti.

Listopadu roku 1989 předcházela leden 1989, kdy bylo připomínáno 20. výročí oběti Jana Palacha. Vybavují si atmosféru té doby před třiceti lety. Tehdy jako skupina mladých duchovních jsme na konferenci v Brně vyjádřili svůj nesouhlas se zásahem proti těm, kteří v lednových dnech Jana Palacha připomínali. Obrátili jsme se na tehdejší vedení naší církve, aby se k zásahu jasně vyjádřilo. Jeden z našich kolegů farářů vytvořil prohlášení a my jsme se k němu spontánně připojili. V našem prohlášení z té doby se uvádí: „Jako věřící lidé, a zvláště potom jako kněží a bohoslovci, těžce neseme hrubé zákroky, ke kterým došlo v lednových dnech tohoto roku na Václavském náměstí v souvislosti s pietní vzpomínkou k 20. výročí upálení Jana Palacha... Dát veřejně najevo nesouhlas s nepravdou a brutalitou patří k základním povinnostem každé církve... Pasivita a lhostejnost církve, jak už zdůrazňoval Karl Barth, každé násilí a zlobu podporuje a schvaluje... Poukazovat na nespravedlnosti a křivdu všude ve světě a přitom přehlížet vlastní problémy, které se nás týkají nejvíce, je jistě nejpohodlnější a nejsnadnější, ale zároveň nejnepravdivější a husitskému duchu nejvzdálenější... Lednové události, to není jen porušení křesťanských

norem, ale všech lidských a demokratických smluv, ke kterým se náš stát zavázal.“ Tehdy nás oběť Jana Palacha vyburcovala k aktivitě. K prohlášení je připojena řada podpisů farářů i studentů Husovy československé bohoslovecké fakulty. Palachova oběť nás dokázala podnitit k touze po svobodě, k nesouhlasu s režimem a propojit nás v jeden hlas překonávající lhostejnost a ustrašenost.

Čin Jana Palacha jsem si začal uvědomovat nedávno ještě v jedné souvislosti. Dne 27. 4. 2017 daroval pan Luděk Krátký Církvi československé husitské vlajku, kterou bylo přikryto tělo Jana Palacha v roce 1969. Tento předmět zvláštní symbolické hodnoty byl po celou dobu totality uschován a zachován jeho rodiči panem Aloisem Krátkým a paní Vlastou Krátkou. Oba pracovali jako pitevní laboranti v místech, kam bylo po smrti převezeno Palachovo tělo. Byl proveden odborný průzkum vlajky a podle sdělení PhDr. Petra Blažka z Ústavu pro studium totalitních režimů se jedná o autentický dobový předmět zvláštní symbolické hodnoty. Národnímu muzeu, které připravuje ve Všetatech výstavu o Janu Palachovi, bude tato vlajka poskytnuta.

Palachova oběť nás provází dějinami. Má v sobě sílu vždy znovu podnitit touhu po svobodě a odvahu čelit zlu a nespravedlnosti. Jako tomu bylo před padesáti lety v roce 1969, jak se to zřetelně projevilo i před třiceti lety v lednu roku 1989, tak Palachův čin neztrácí tuto sílu ani pro budoucnost.

Tomáš Butta, patriarcha

Studenti se setkali na ekumenické slavnosti

Už podvanáct se sešli studenti a pedagogové pražských teologických fakult a škol na bohoslužbě slova v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Ekumenická slavnost se konala v úterý 22. ledna 2019 v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle. Právě husitský kostelík na Malé Straně je tradičním místem těchto setkání. Homilii si tentokrát připravil Jakub Prouza z Evangelikálního teologického semináře a základem pro ni byl text z Dt 16,18-20 a z Lukášova evangelia 4,14-21. V kázání mj. zazněla myšlenka, že křesťanství se někdy stává výukou etiky a chybí to hlavní – Kristus. Každý z účastníků ekumenické pobožnosti napsal na dvě kartičky své osobní závazky, vyjádřil tak, čemu by se chtěl věnovat v rámci vlastní křesťanské služby. Jeden listěček si přitom ponechal, druhý odevzdal. A právě odevzdané kartičky si věřící na konci slavnosti náhodně vybírali a odnášeli domů s tím, že mají možnost se za své bratry a sestry i za jejich službu modlit. S pobožností byla spojena atmosféra a energie typická pro akce, které připravuje mladší generace, a to určitě oslovilo všechny přítomné. Mnozí odcházeli z husitského kostela s tím, že se v příštích letech rádi na Prádle zase vrátí. Více o ekumenické slavnosti (včetně snímků) najdete na církevním webu: www.cesh.cz. red

Uctění památky Jana Palacha

Pokračování ze str. 1

ních výpovědí přímých svědků, v němž se pokusila přiblížit motiv jeho oběti. Chrám sv. Mikuláše navštívili 16. ledna také reportéři ČT a natočili zde rozhovor s patriarchou T. Buttou a rovněž s pracovníkem sekretariátu patriarchy, kazatelem Oldřichem Nováčkem. Ti podali mj. informace k vystaveným předmětům včetně čs. vlajky, již byl přikryt zesnulý J. Palach, a kartičky, kterou bylo na patologii jeho tělo označeno. **red**

Víra a pobývání v Boží blízkosti

Pobývat v Boží blízkosti, v tom je už přítomen ráj. Vzdalovat se Bohu, to znamená postupnou ztrátu integrity, pohody. Ráj, to je stav života, stav existence, která se odvíjí v Boží přítomnosti. Setrvalost blízko Hospodina a žít z jeho milosti, to je žádoucí cesta víry. „Být jako Henoch, a tedy chodit s Bohem,“ říkal v jedné své přednášce významný teolog Milan Balabán. On sám celý život žil vírou, to znamená prolomoval kruh odcizení, které nás obkličí, když na Boha přestáváme myslet a vzdalujeme se mu.

Proč bychom nemohli „přijmout víru v Boha, protože takovou víru potřebujeme“? Jak vědouně pravil slavný filosof Immanuel Kant. Máme tu zkušenost, že skutečně věřící člověk se stává neotřesitelným, je plný vyrovnanosti a klidu, bývá připraven na každou povinnost, kterou mu může život přinést. Svěříme své problémy síle větší, než jsme my sami. Otevřeme své srdce v důvěře radám a moudrosti Ducha svatého. Odevzdejme se cele do Boží náruče. Nechceme přece tonout v bezbřehém neindividualismu, propadat se do „éry prázdnoty“, prožívat zarpulitost i podivnou bezbřehou toleranci, v jejímž rámci věci nemají své kontury, nejsou pojmenovány pravdivě, ale pokrytecky a v rámci falešných a velmi zavádějících představ.

Náboženství znamená úsilí o harmonizaci dvou světů - všedního a svátečního, profánního a posvátného. Jde o dvě dimenze skutečnosti. Víra nás učí žít v napětí mezi oběma těmito sférami. Uvědomujeme si, že žijeme v čase sekularizace, ústupu od posvátného, ztrácíme napojení na své skutečné kořeny. Pohybujeme se směrem k zestejnění, ke zploštění skutečnosti. Záleží na nás, jak budeme svoji touhu po hledání smyslu života, po duchovním růstu naplňovat. Víra je otázkou svobody, ale i pravdy a pokory i kajicnosti. Žijme svůj pozemský čas v Božím světle, bez stínu odcizení existence, je zachraňující být v obecenství ze zdrojem života, se Stvořitelem.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

4. neděle po Zjevení Páně

Bože, tvoje spravedlnost až k vyšinám sahá, vykonal's veliké věci. Bože, kdo je tobě roven!

(Žalm 71, 19)

První čtení: Jeremjáš 1, 4-10

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom rostli v poznání Božího stvořitelského a vykupitelského díla, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v každodenním životě řídili se moudrostí Božího slova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ty víš, že pro naši lidskou křehkost sami nemůžeme obstát ve zkouškách života. Pomoz nám šťastně překonat všechny nástrahy zla! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 13,1-13

Evangelium: Lukáš 4,21-30

Verš k obětování: Žalm 71,23-24

Verše k pozhnání: Lukáš 4,18

Modlitba k pozhnání:

Panovníku Hospodine, prameni všeho dobra, děkujeme ti, žes nás při večeri Páně nasytil nebeským chlebem a kalichem spásy. Dej, ať nás tyto svátostné dary promění tak, aby svět viděl naši víru! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 11, 21, 66, 74, 75, 173, 177, 313

Palachova sebeoběť a buddhismus

Pro křesťanskou tradici je sebeoběť Jana Palacha nesnadné téma. Farář a pozdější profesor Jakub S. Trojan vzpomínal v rozhovoru na to, jak při Palachově pohřbu bylo těžké jeho čin zařadit do kategorií křesťanského, v tomto případě evangelického myšlení: „Ano, to byl problém, který jsem musel nejdřív teologicky zvládnout,“ řekl. Existuje ale tradice, ve které je oběť vlastního života velmi dobře zakotvena: buddhismus.

Už džátaky, živá a barvitá lidová vyprávění, tento motiv obsahují a nahlížejí na ni jako na výsostně chvalyhodný čin vrcholného soucitu s trpícími bytostmi. Džátaky jsou příběhy z minulých životů Siddhárthy Gautamy, které se udály dříve, než se v posledním pozemském životě stal Buddhou. Jedna z nejznámějších džátak například vypráví, jak vznešený obětoval své tělo, aby se vyhladovělá tygřice a její mláďata mohly nažrat. K tomuto příběhu odkazuje i náhledový obrázek. Motiv sebeoběti se proto stal součástí mnoha buddhistických směrů a škol.

Západ se pravděpodobně poprvé v novodobých dějinách seznámil s praxí sebeoběti roku 1948, kdy se čínský buddhistický mnich Kuo-šun upálil na protest proti represím Mao Ce-tungova komunistického režimu. Ovšem teprve sebeoběť vietnamského mnicha Thich Quang Duca uprostřed tzv. buddhistické krize roku 1963 přitáhla ohromnou pozornost a přispěla k pádu tehdejšího prezidenta. Pozornost přitáhla jednak proto, že zásahy armády Jižního Vietnamu proti protestujícím buddhistům byly brutální, hlavně ale proto, že velmi oceňovaný snímek hořícího mnicha fotografa Malcolm W. Browna doslova zaplavil média. Další velmi významnou obětí byla mniška Nhat Chi Mai, která vykonala sebeoběť 16. května 1967 na protest proti válce ve Vietnamu jako „pochodeň pro mír“. Byla jednou ze šesti prvních vysvěcených mnichů Řádu Soubytí (Order of Interbeing). Tento řád založil (dnes

i u nás dobře známý) vietnamský zenový mnich Thich Nhat Hanh, který se právě v této době stal světově proslulým reprezentantem tzv. angažovaného buddhismu. Byla to pravděpodobně právě váha a význam sebeoběti mnišky Nhat Chi Mai, co postupně inspirovalo Ryszarda Siwiece k oběti ve Varšavě v září 1968, Vasyla Makucha k oběti v Kyjevě v listopadu 1968 a Jana Palacha k oběti v Praze 16. ledna 1969.

Ačkoliv to byli vietnamští mniši, kteří buddhistickou tradici sebeoběti zprostředkovali mimobuddhistickému světu, daleko větší počet sebeobětí (více než sto) přine-

Foto: <https://en.wikipedia.org>

šli v posledních desetiletích tibetští mniši na protest proti čínským represím. Hlavně o nich, ale i o širší tradici sebeoběti v buddhismu, napsala článek do časopisu Dingir 16 (4), 2013, s. 133–135, tibetoložka Zuzana Ondomišiová.

autor Zdeněk Vojtíšek,
info.dingir.cz

Nad Písmem

Dnes se splnilo toto slovo

L 4,21-30

Tak vydržíme tu chvíli napětí, bratři a sestry, a budme pozorní, neboť tohle tvrzení nejsou moje slova, ale je to slovo našeho Pána, Ježíše Krista, dosvědčující slovo prorocké. Jemu vždy vyprošujeme požehnání pro všechny čtoucí i naslouchající. Tak i dnes. Proč to? Aby naše rozjímání mohlo být k slávě Boží. Věřím, že v každé době má smysl být nanejvýš pozorní ke slovům, kterým Komenský říkal slova světlá.

Hospodine, za nás za všechny vzdávám čest tvé svatosti a toužím, nejen já, my všichni toužíme poslouchat řeči tvých úst a upnout svá srdce ke všem slovům, která dnes jsou dosvědčena v moci tvého Ducha. Amen. A kdo můžete upřímně, také řekněte Amen.

Čeká nás stále první otázka: KTERÉ TO SLOVO SE DNES SPLNILO?

Co myslíte? Co poznáváme ze situace, jak je podrobně vyličená? Je to slovo Pánem Ježíšem přečtené s veškerou uctivostí a vážností vůči Božímu Slovu. A v Jeho moci. Vyslovené s takovou láskou a přesvědčivostí, že všichni přisvědčovali. To znamená: dobře se poslouchalo.

Ale jen do té určité chvíle, kdy Ježíš řekl to jasné slovo pravdy: že právě nastal čas, přímo tady, že dnes se naplnilo toto Písmo. Víme, kterého proroka citoval, a jaký děj tím začal: Přímé naplnění a nasměrování Duchem Hospodinovým ke službě chudým, zajatým, slepým a zdeptaným. Víte o někom, kdo by nás charakterizoval lépe? A víte o lepší službě, než přinést radostnou zvěst? Než

vyhlásit propuštění ze zajetí, ze závislosti, navrácení dobra, navrácení zraku a vysvobození zdeptaných ze tmy na svobodu? Znáte lepší čas, než je léto milosti Hospodinovy?

A aby nikdo z přítomných neupadl do pochybností, Ježíš říká také, KDE se to slovo Písma splnilo: „V uších vašich.“ Tedy našich, sebe nevynechávám.

Jak dobře se poslouchalo. A jaké zalíbení, jaké sympatie vzbudila ta mocná slova. Ale jenom v srdcích vděčných Bohu. Boží Slovo je mocné a splňuje se i v našich uších, když Mu se zájmem nasloucháme, souhlasíme s Ním, a Bohu děkujeme, třeba hned za to, že Ho už slyšíme.

Přítomní s Ježíšem opravdu souhlasili, avšak ne všichni a ne dost dlouho. Také se divili. Něco se stalo. A stalo se to, co prožijeme, když se rozsvítí více světla. Aha! Což to není syn Josefův? Jaká urážka! Jaký to nízký původ! Ježíš však ve své pravé vznešenosti neodhaluje jejich nevděčnost vůči Bohu, nechce je zostudit, nýbrž jim trpělivě připomíná příběh

zachráněné vdovy ze Sarepty Sidonské, ke které Hospodin poslal proroka Eliáše, a příběh Námána Syrského, kterého těž mocným činem očistil ze smrtelné nemoci. Dva příběhy o Božím zachraňujícím jednání z časů všeobecné nevděčnosti a svévole. A protože patřím k zachráněným, chvála Pánu Bohu, nemohu nevzpomenout na povolání Jeremiáše proroka a Boží zaslíbení pomoci. Jeremiáš slyšel Hospodinovo slovo: „Neboj se, já budu s tebou, abych tě vysvobodil.“ To znamená mnohokrát. Tolikrát, kolik bude třeba.

A copak si teď neuvědomíme tu cestu nejzázračnějšího daru, lásky Boží? Vděčnost nechýběla ani vdově ze Sarepty, ani Námánovi Syrskému. A co to je ta vděčnost? Jak to začíná? Kde se to bere? To ví přece každý. Je to pocit zavazovanosti za prokázané dobro, potřeba poděkovat, říká slovník. Jak jednoduché. Tak proč se lidé zlobí? Kolem Ježíše všichni byli naplnění hněvem. To je velice zlá a život ohrožující vášeň.

OTN

Bože Otče, díky tobě za každou záchranu skrze tvou prozřetelnost, díky, že Ježíš opět nechal působit pravdu a potom díky tobě prošel středem zuřícího davu a šel dále. Za Tebou. Děkuji za příklad odhodlání, abychom se soustředili na tvého Syna, našeho Pána a Zachránce. Ať naše svědectví z tvého pověření, Pane Ježíši, i zmocnění, je pravdivé, neubližující, ale jen pomáhající každému, jak třeba, a vždy k růstu tvého plně zralého lidství v nás. A až budeme svědčit o tvé církvi, Ježíši, náš Pane, ať víme, že církev je tvoje dílo, a ať jsme tobě hluboce, pokorně, vroucně za toto dílo vděční, v tom nám pomáhej Bůh. Amen.

Alianční týden modliteb a aktuální témata

V Opavě je dlouholetou tradicí, že se setkáváme v druhém lednovém týdnu při modlitbách v různých církvích. Letos bylo těchto setkání osm, tentokrát pod názvem: **Modlitby v polarizované době. Na každý den připadlo velmi aktuální téma: Nepřítelé – Nálepky – Strach z imigrace muslimů – Role žen v církvi – LGBT – Generační konflikt – Rozdělené srdce – Post-pravdivá společnost.**

Tajemník ČEA však brzy po zveřejnění témat musel vypracovat úplně jiný scénář nazvaný Jednota v rozmanitosti: v lásce, v duchu, ve víře, ve křtu, v těle, v misijním poslání, ve vízi a v Kristu. Vzedmula se totiž vlna protestů z různých církví argumentující tím, že témata jsou příliš bolestivá, než abychom se jimi jako křesťané zabývali. Ten druhý scénář mi připomíná obrázek ráje, kde se všichni budeme radovat a milovat a ve všem budeme jednotní, takže veškeré problémy zmizí.

Ke cti našich opavských sborů musím říci, že jsme se všichni shodli, že setrváme u původní verze, ačkoliv to pro nás nebylo snadné. A musím říci, že jsme se s těmi bolestivými a hodně aktuálními tématy důstojně „poprali“ a nakonec jsme sami museli přiznat, že i pro nás to byla výzva a poučení. Zamyslet se nad něčím, na co mám vyhraněný názor, co jednoznačně odsuzuji a podívat se na věc z druhé strany, vcítit se do posta-

vení těch, kteří nemyslí a nejednají „správně“ jako já – to vyžaduje hodně sil. Oč jednodušší je radovat se z jednoty křesťanů ve všem, děkovat Bohu a chválit ho modlitbami, než se zabývat problémy, kterými žije dnešní doba!

My máme přece dost vlastních otázek – např. jak je to s uznáním svátosti mezi jednotlivými církvemi, s výkladem Bible, se znamením kříže (zleva doprava, nebo naopak?) a mnoho jiných, které nevěřící svět nepochopí.

Nedivme se pak, že se vzdalujeme světu a vytváříme si jakousi křesťanskou bublinu, ve které žijeme, jen občas pronikne na veřejnost názor nějaké církevní autority, většinou zcela životaneschopný.

Naše společnost je hodně polarizovaná na dvě krajní skupiny: pravdoláskaři a xenofobní fašisté, bereme všechny muslimy či neberme ani jednoho, LGBT mají mít všechno, co heterosexuálové (včetně manželství), nebo naopak nemají

mít žádná práva atd. Tady vidím pole působnosti pro církve: nepřidávat se k jedné nebo druhé straně a už vůbec neignorovat všechna ta bolestivá témata, ale jít na hlubinu: ponořit se do argumentů a chování obou stran a hledat řešení, které samozřejmě stoprocentně neuspokojí ani jednu z rozvášněných stran, ale nastolí smír, jehož základem bude neublížit a neprosazovat svoje na úkor druhých. Tady je nezastupitelná role církve, protože ať jde o modlitby či o prosby o Boží pomoc – jinak to nejde...

Jsem v opavské ekumeně jediná žena – farářka a zrovna na mě připadlo téma Role žen v církvi. Tak to se povedlo, protože v některých církvích žena nesmí ani za kazatelnu, takže kolegyně se vyhnuli palčivému tématu a já jsem zase muse-la krotit své feministické názory.

Nakonec jsme se všichni shodli, že se týden společných modliteb vydařil – nikdo se nepohoršoval, naopak každý účastník získal trochu jiný pohled na to, co tak hýbe světem, i přesvědčení, že církve se bolestivým tématům vyhýbat nemusí a může být účinnou pomocí v hledání cesty k těm, s nimiž nesouhlasíme.

Ladislava Svobodová,
farářka

Z našich setkání

Vánoce v českobudějovickém Husově domě

Husův dům je budova naší církve v Českých Budějovicích - Čtyřech Dvorech. Již počtvrté ji v čase adventním a vánočním zdobila tzv. Moravská hvězda. Ačkoli je ve světě známa pod tímto názvem (jen v Německu je nazývána Ochranovskou), tak v naší zemi příliš známá není. Na Husově domě jsme ji loni rozsvěcovali o první adventní neděli, když se začalo stmívat, za zpěvu písní v podání souboru rodiny Lounkových a jejich přátel. Poté následovalo další zpívání v modlitebně a pohoštění v klubovně Husova domu. Tak začal adventní čas, do kterého se v čase jubilea – padesáti let od otevření modlitebny Husova domu – vešly nejen kulturní pořady (koncert a

divadlo), ale hlavně děkovaná bohoslužba, při které nám posloužil kázáním i vysluhováním svátosti večeře Páně a biřmování bratr biskup Filip Štojdil.

Těsně před Vánocemi jsme již potřeby mohli uspořádat díky ochotným dárcům oběd pro lidi žijící na okraji společnosti a také je podarovat potravinami. Byly to vlastně jedny Vánoce navíc. Moravská hvězda pak svítila na Husově domě po celý čas vánoční a mohli ji tak vnímat i návštěvníci půlnoční bohoslužby, pobožnosti o silvestrovském večeru či příchodzí na ekumenický modlitební večer v Husově domě počátkem ledna.

Karel Filip,
farář

Miroslav Zikmund jubilující

Neuvěřitelných sta let se ve Zlíně dožívá 14. února Ing. Miroslav Zikmund, dr.h.c., známý spisovatel, scénárista, filmový producent, fotograf, novinář, etnograf, prozaik a publicista, abych vyjmenoval ty nejdůležitější činnosti a profese, kterým se ve svém práci nabitěm životě naplno věnoval. Se svým spolužákem z vysokoškolských studií a celoživotním kamarádem Jiřím Hanzelkou uskutečnili v letech 1947 – 1950 s osobním automobilem Tatra 87 cestu do Afriky a Latinské Ameriky a v letech 1959 – 1964 do Asie a Oceánie s automobilem Tatra 805. Natočili celou řadu filmů, uspořádali knihy fotografií, napsali úžasné cestopisy Afrika snů a skutečnosti, Tam za řekou je Argentina, Přes Kordillery, Tisíc a dvě noci. Poté, co se postavili veřejně proti sovětské okupaci, nesměli publikovat a řada knih zůstala v rukopisech, nebo vyšly v ineditní edici. V roce 1990 byla vydána jejich ekonomická a politická analýza Sovětského svazu pod názvem Zvláštní zpráva č. 4, která byla vypracovaná již v roce 1964. Miroslav Zikmund navštívil v roce 1992 a 1994 Austrálii, kde natočil dokument o skalních malbách domorodých Aboridžinců s názvem Poslední kontinent.

Miroslav Zikmund vedl velmi pečlivě veškeré písemné, filmové a zvukové dokumenty, ale i sbírky předmětů, pořízených na cestách, jakož i soukromý archiv. Svoji neuvěřitelnou duševní i fyzickou vitalitu i ve vysokém věku vysvětloval s jemu vrozeným humorem tak, že měl v životě jako své největší milenkou lopatu, rýč a krumpáč, když vlastnoručně vystavěl svoji vilku s velkou zahradou v tehdejší Gottwaldově, dnes Zlíně, o kterou se celý život velmi pečlivě staral.

Vzpomínám, jak jsem pravidelně se svým otcem sedával u rádia, kde měli Hanzelka a Zikmund své pravidelné relace, a sledoval na mapě, kde se právě nacházejí. A v knihovně mám po otci všechny jejich knihy, které jsem jako náruživý čtenář četl, jak se říká, jedním dechem.

Popřejme panu Miroslavu Zikmundovi mnoho zdraví a životního elánu. Vivat, crescat, floreat!

Pavel Hýbl

Budeš usilovat o spravedlnost a jen o spravedlnost aneb Bohoslužba v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů

V duchu výzvy uvedené v nadpise se nesla ekumenická bohoslužba, ke které se sešli představitelé několika našich církví a jejich věřící v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů, tentokrát v pražském evangelickém kostele U Klimenta (níže uvádíme některé zajímavé informace z jeho dlouhé a pohnuté historie).

Téma vybraly indonéské církve, a to nepochybně vzhledem ke stále přetrvávajícím konfliktům a rozdělení, ba k samotné neúctě k lidskému životu – tak jak to vnímáme na tváři okolního světa. Reflektoval je i výběr všech biblických čtení a kajících modliteb s vyznáním nedosta-

tečného následování Ježíšova učení, zbytečného soupeření s ostatními křesťany, neochoty odpouštět, ale i třeba z šíření falešných zpráv na sociálních sítích... Kde najít sílu a odvalu k tomu, abychom dokázali spravedlnost vždy prosazovat a sami se stát jejím ztělesněním? V radosti z jistoty Božího milosrdenství, z šance, kterou nám prokázal Bůh ve svém Synu – odpověděl ve svém kázání při této příležitosti Mons. Tomáš Holub. Připomněl rovněž potřebu úsilí o nefalšovanou upřímnou jednotu mezi církvemi, postavenou na odvaze, konkré-

Pokračování na str. 4

Z historie kostela sv. Klimenta

Slavný český malíř a grafik Václav Hollar (1607-1677) nakreslil v roce 1636 mimo jiné pohled na Prahu proti proudu řeky směrem ke Hradu. V popředí je vidět mlýny a mohutnou vodárenskou věž. V jejím sousedství trčí věž malého kostelíka. Je to kostel sv. Klimenta. Jak starý byl klimentský kostel v době, kdy jej Hollar kreslil?

Na tuto otázku nedovedeme dnes zcela přesně odpovědět. Po archeologickém průzkumu, který tu byl konán v roce 1976, je pravděpodobné, že kostel sv. Klimenta je, vedle Vyšehradu, „nejstarší známou svatyní na pravém břehu Vltavy“ v Praze a že se tím patrně řadí „mezi nejstarší kostely klimentského zasvěcení v Čechách“ (Huml: Archeologické rozhledy 1977). To je závažné zjištění. Věrozvěstové Konstantin a Metoděj, kteří přišli na Moravu v r. 863, přinesli ostatky, o kterých věřili, že patří někdejšímu biskupu Klementu Římskému, který byl prý kdysi utopen na Krymu jako mučedník pro víru. Kostely, které u nás vyrůstaly jako ovoce jejich práce, mívaly často jméno tohoto patrona. Kosmova a Dalimilova kronika uvádějí, že dominikáni, kteří přišli r. 1226 do Prahy, dostali kostel sv. Klimenta na Poříčanech od krále Přemysla Otakara I. Zbytky kostela, který používali, byly u Klimenta objeveny. Archeolog rozpoznává zřetelné znaky dominikánského stavebnictví. Současně však vidí, že jsou tyto jejich stavební úpravy už kolikátou etapou v historii budování kostela, jehož vznik je třeba klást k začátku 11. století. Když přišli dominikáni r. 1226 ke Klimentu, byl jim tedy dáván do užívání křesťanský kostel, který tu tehdy stál už nejméně dvě stě let. Měl za sebou už období předrománské a dvě fáze staveb románských. Důvodem přestaveb kostela byla nejenom jeho poloha, ale i požáry, jejichž stopy jsou na starém zdivu ještě viditelné. Stál na knížecí půdě ještě před městskými hradbami při hlavní cestě, vedoucí z Prahy na východ a na sever, k vltavským brodům. Sloužil asi těm, kdo se tudy vydávali nebo vraceli z dalekých cest. Kostel sv. Klimenta zde stojí jako svědek takřka celých dějin Kristova lidu v této zemi. Zažil dobu pronikání křesťanství do polopohanské země. Stál tu zřejmě už v době, kdy se křesťanská církev dělila na byzantskou a římskou, východní a západní (1054). Sloužil v době raného i vrcholného středověku. Stál tu v dobách Husova zápasu o očistu církve a prožil reformaci. Přehnal se přes něj převrat pobělohorské protireformace, doba temna i osvětské sekularizace. Ožil v čase, kdy se u nás začala konsolidovat potoleranční evangelická církev. Tehdy se stal kostelem reformovaného pražského sboru, později pak kostelem Českobratrské církve evangelické, vzniklé r. 1918 sloučením českých evangeliků helvetské a augsburské konfese. Dnes je nejstarším kostelem, který tato církev má...

Z webových stránek <https://kliment.evangelnet.cz/>, kde najdete i další informace o této výjimečné stavbě i o současném životě místního evangelického společenství.

Zprávy

HUSOVNA ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A MATĚŘSKÁ ŠKOLA

SMĚROVKA

Máte srdce na pravém místě?

HLEDÁME VYCHOVATELE/VYCHOVATELKU
DO ŠKOLNÍ DRUŽINY CÍRKEVNÍ ŠKOLY
- na poloviční úvazek
- odpolední směny

POŽADUJEME:
- pedagogické vzdělání
- ochotu zapojit se do školních akcí, slavností

NABÍZÍME:
- odpovídající ohodnocení
- práci s menším počtem dětí
- příjemný pracovní kolektiv

Adresa: K Nádraží 104, 253 01 Hostivice
Tel.: 773 782 535, www.smerovka.eu

Intimita a vztahy

Srdečně zveme na přednášku pro ředitele diakonických středisek a další zájemce na téma Intimita a vztahy.

Den konání: úterý 12. 2. 2019, čas přednášky: 10-12 hodin, poté možnost přátelské diskuse k věcem, které vás zajímají, výměně zkušeností a představení realizovaných projektů. Předpokládáný konec ve 14 hodin. Místo: Fara naší církve v Horních Počernicích (parkování v okolí bez problémů, dosažitelnost z metra Černý Most autobusem snadná). Přednášející: Mgr. Jan Talich (metodik z organizace Quip - vzdělávání a projekty pro lidi s postižením) a Bc. Petra Kolesárová (externí spolupracovnice sociálních služeb Nazaretu)

Témata přednáškových částí:

1. Představení
 2. Zakotvení práce s intimitou v sociálních službách
 3. Protokol vztahů a intimity střediska Nazaret
 4. Následná diskuse, prostor pro otázky
- Mgr. Sabina Mičková, ředitelka střediska Nazaret v Borovanech.

Toto setkání bude zároveň příležitostí k pracovnímu rozloučení se s Hedvikou Zimmermannovou, dosavadní ředitelkou Husitské diakonie (na pozici je vypsáno výběrové řízení, které průběžně uveřejňujeme v našem časopise; informace najdete i na webových stránkách církve). Případné zájemce prosíme o nahlášení účasti na emailovou adresu ses. Zimmermannové: hedvika.zimmermannova@ccsh.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Přijetí Ježíše v Nazaretě

Jak bylo Ježíšovo učení přijato ve městě, kde vyrůstal, se dozvíte, když doplníte do věty chybějící dvojici písmen z nápovědy (jsou přeházené).

Am.. p..v.. ..m ž..ný p..r.. n..í ví..n ve s.. vla..i

Nápověda:

tá, vá, ra, ok, vé, ád, en, ím, st, ro, en

(Řešení z minulého čísla: Izaiáš.)

Jana Krajčířiková

Beseda ČKA

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu o ochraně přírody v Krkonošském národním parku. Hostem bude Mgr. Jakub Kašpar, náměstek ředitele Krkonošského národního parku a místokurátor sboru ČCE ve Vrchlabí. Povídat se bude o tom, proč jsou Krkonoše národním parkem, co tam stojí za ochranu, jak se tam vracejí mnohá vyhynutá zvířata a jiná jsou naopak stále ohroženější... Beseda se bude konat v úterý 12. února od 17.30 hodin (cca do 19 h) v přízemí pražského kláštera Emauzy, Praha 2, Vyšehradská 49. JNe

Světová rada církví hledá nového tajemníka

Světová rada církví vyzývá členské církve a ekumenické partnery, aby nabízejí své nominace na pozici generálního tajemníka této organizace. Konečný termín pro podání žádostí je 1. květen. Užší výběr kandidátů bude stanoven v červenci, pohovory se budou konat koncem října. Výbrání kandidátů budou představení Ústřednímu výboru k volbě v březnu příštího roku. Podrobnější informace najdete na webu www.ccsch.cz v sekci Zprávy z naší církve.

Mana a Dny dobrých zpráv

Divadlo Mana v pražských Vršovicích bude hostit multizánrový festival křesťanské kultury. Pod názvem Dny dobrých zpráv na návštěvníky od 25. února do 3. března čekají představení a koncerty.

Program a další informace si přečtete na www.dnydobrychzprav.cz.

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

Koncerty únor 2019

pátek,	1. 2. 2019	17:00
čtvrtek,	7. 2. 2019	17:00
pátek,	8. 2. 2019	17:00
pátek,	15. 2. 2019	17:00
pátek,	22. 2. 2019	17:00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI
C. SAINT-SAËNS

Změna programu vyhrazena

Z ekumeny

Budeš usilovat o spravedlnost...

Pokračování ze str. 3

ních projevech lásky... Setkání, jež každoročně pořádá Česká biskupská konference a Ekumenická rada církví, proběhlo v pondělí 21. ledna, předsedal mu Daniel Ženatý, synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda ERC. Naši církev zde zastoupil patriarcha Tomáš Butta a Hana Tonzarová z odboru pro ekumenu a vnější vztahy. **red**

PAPEŽ FRANTIŠEK: PŘEDÁVEJTE DĚTEM VÍRU SVÝM ŽIVOTEM Z VÍRY

Na svátek Křtu Páně sloužil papež František v Sixtinské kapli ve Vatikánu mši svatou, při níž jako každý rok pokřtí několik novorozenců. Ve své katechezi zdůraznil, že víra se předává doma, kde se žije. V letošním roce papež František pokřtí 27 dětí zaměstnanců Vatikánu, jednalo se o 15 holčiček a 12 chlapečků.

Úkolem rodičů je předávat dětem víru doma

Na začátku své krátké katecheze se papež vrátil k otázce, která je pokládána rodičům na začátku křestního obřadu: „Co pro své děti žádáte?“ a dále pokračoval: „A všichni jste řekli: Víru. Žádáte od církve víru pro svoje děti, a každé z nich dnes dostane do svého srdce, svojí duše Ducha svatého a dar víry. Tato víra se však musí rozvíjet a růst. Někdo mi možná řekne: 'Ano, ano musejí studovat...' Ano, až budou chodit na katechismus, budou dobře studovat víru, naučí se katechismu. Avšak dříve, než bude víra studována, je třeba ji předat, a to je práce, která je na vás. To je poslání, které dnes přijímá-

Ilustrační foto, pixabay.com

te: předávat víru, předání víry. To se děje doma, protože víra se vždycky předává v rodinném 'dialektu', domácím dialektu, domácím prostředí. Toto je váš úkol: předávat víru příkladem i slovem tím, že budete učit, jak udělat znamení kříže. Toto je důležité. Jsou děti, které se neumějí přezhnat křížem, a když jim povíte, ať se přezhnaří, udělají pohyb, o kterém není jasné, co znamená. Důležité je však předávat dětem víru svým životem víry: ať vidí vaši manželskou lásku, ať vidí pokoj domova, že tam je Ježíš.“

Nikdy se nehádejte před dětmi

A poté dal papež František rodičům ještě jednu radu: „Nikdy se nehádejte před dětmi, nikdy. Je normální, že se manželé pohádají, to je normální, a bylo by zvláštní, kdyby tomu tak nebylo. Přete se tak, aby to děti neslyšely a neviděly. Neznáte úzkost, kterou zakouší dítě, když vidí hádku mezi rodiči. Toto je s dovolením moje rada, která vám pomůže předávat víru. Přít se je ošklivé? Ne vždycky, ale je to normální. Ať to však nevidí a neslyší děti.“

www.cirkev.cz

